

Hromadný výskyt dospělců bázlivce

Bázlivec kukuřičný je invazní škůdce, za jehož hlavní škodlivé stadium jsou považovány larvy ožírající kořeny. V posledních letech se však setkáváme i se škodlivostí brouků, kdy na některých lokalitách škodí žírem na bliznách i na zrnech v palicích. Riziko aktivity bázlivce kukuřičného zobrazuje portál agrorisk.cz., který zároveň poskytuje předpověď dalšího rozvoje škůdce.

Bázlivec kukuřičný má ročně pouze jednu generaci. Dospělci se líhnou z kulek v létě, největší početnosti dosahují obvykle na přelomu července a srpna. Brouci se živí na listech, kde jsou příznakem podobná podélná okénka, jako způsobují kohoutci na obilninách. Ta při větších populačních hustotách brouků splývají a zejména na horních patrech listů jsou patrné velké skeletované plochy. Brouci ožírají také blizny, což vede k horšímu opylení a v palicích jsou pak mezerovitě uspořádané řady zrn, v extrémních případech jsou palice hluché. Často bázlivci ožírají i zrna v klasech. Toto poškození bývá spojeno i s infekcí patogeny, ponejvíce houbami. Letová akti-

vita dospělců je nejvyšší při teplotách mezi 23 až 27 °C, při teplotách pod 10 °C a nad 30 °C ustává. V našich podmínkách se

s dospělci v porostech setkáváme až do konce září. Samičky kládou vajíčka do puklin v půdě, kde larvy přezimují. Na jaře se líhnou

larvy, které vyhledávají kořeny hostitelských rostlin. Ty okusují a rostliny mohou ztrácet stabilitu, čehož typickým příznakem jsou tzv. husí krky.

Cílem monitoringu ve stávajícím roce je zejména stanovení nutnosti ochrany porostů v roce následujícím. Pro monitoring se používají buď odpočty brouků na klasech v období před kvetením a v jeho průběhu na pěti místech v porostu, nebo se používají feromonové lapače, které umožní monitoring samců i při nižší populační hustotě. Podrobná metodika monitoringu je uvedena na Rostlinolékařském portálu.

Ochrana proti larvám i dospělci-
cům se provádí na základě dosa-

žení kritických počtů. Ochrana proti larvám je doporučena při výskytu 35 a více dospělců v průměru na jeden lapač za 14 dnů v předchozím roce v období kvetení do poloviny srpna při redukci populační hustoty z důvodu potřeby pěstování kukuřice po kukuřici v následujícím roce. Ochrana proti broukům při výskytu tří až šesti dospělců na jeden klas v období před květem a v průběhu kvetení u kukuřice na osivo a devět a více dospělců na jeden klas v období před květem a v průběhu kvetení u kukuřice na zrna, pokud chceme zabránit ztrátám na výnosu v daném roce.

Portál agrorisk.cz v tyto dny varuje před hromadným výsky-

tem dospělců. Podmínky počasí, zejména zvyšující se teploty, vedou k hromadnému líhnutí brouků a jejich rozlézání v porostech kukuřice. Riziko aktivity bázlivce kukuřičného zobrazuje mapa.

Príspevek vznikl za podpory projektu MZe NAZV-QK1910338 „Agrometeorologický systém včasné výstrahy biotických a abiotických rizik“.

Doc. Mgr. Ing. Eva Hrudová, Ph.D.,
Mendelova univerzita v Brně, AF,
Ing. Eva Svobodová, Ph.D.,
Ústav výzkumu globální změny, v. v. i., AV ČR

Zaměřují se na výkon i zdravotní stav

Hybridy ozimé řepky Dekalb společnosti Bayer s. r. o. spojují perspektivní vlastnosti. Patří mezi ně odolnost vůči viru žloutenky vodnice (TuYV), odolnost proti fomovému černání stonků řepky (gen Rlm7) a geneticky podmíněná odolnost vůči pukání šesulí. V rámci zemědělské výstavy Naše pole představila tato společnost čtveřici odrůd – DK Excited, DK Exbury, DK Exaura a DK Excentric.

Barbora Venclová

Jak upozornila Ing. Markéta Tržilová, zástupkyně společnosti Bayer, základní pilíř nabídky tvoří DK Excited. Jde o plastický vysoce produktivní hybrid vhodný do všech oblastí pěstování. V roce 2021 získal úspěšně registraci a zároveň obsadil první místo za výnos velkých odrůd v praxi u členů Svazu pěstitelů a zpracovatelů olejnin (SPZO), v roce 2022 se pak společně s konkurenčním hybridem umístil na druhé pozici. Vhodný je pro standardní i vyšší intenzitu pěstování – optimálně hospodáři s přidáním vstupu, ale podá vysoký výnosový standard i v případě limitního množství dusíku.

Porosty tohoto hybridu jsou mohutné bez tendence k poléhání, dodala Ing. Tržilová.

U loňské novinky DK Exbury zvýdihla potenciál vysokého výnosu semen i obsahu oleje. Tento

hybrid je vhodný pro intenzivní pěstování, vysokého výnosového standardu poskytne ovšem i v případě dodání sníženého množství dusíkaté výživy. Vyznačuje se také velmi dobrým zdravotním stavem. Pro pěstitele je důležité porosty nepřehušťovat, aby mohly tvořit výnosotvorné větve (společnost Bayer doporučuje výsevek na úrovni 400 až 450 tis. semen/ha).

Pro letošní rok představila Ing. Tržilová zajímavý nový hybrid DK Exaura, který získal prvenství v registračních zkouškách ÚKZÚZ (ČR) i ÚKSÚP (SR). Genetické vlastnosti mu zajišťují efektivní příjem dusíku před kvetením i zvýšenou schopnost přijímat dusík z půdy po odkvě-

tu (zvýšení efektivity v době nalévání šesulí a tvorby semen). Společnost Bayer také deklaruje, že tento hybrid zajišťuje vysoké výnosy v podmínkách optimálního množství dusíku, ale též sníženého, nebo zvýšeného dusíkatého hnojení. Velmi vhodný je pro strip-till, no-till nebo širokořádkové pěstování řepky, později kvete než DK Excited, ale ve zralosti je ranější. Jeho výhodou je i rychlý podzimní růst (bez tendence přerůstání), čímž dokáže utéct podzimním škůdcům.

Návštěvníci výstavy Naše pole měli možnost se seznámit také s robustním středně pozdním hybridem DK Excentric (ostatní prezentované hybridy jsou střed-

ně rané), který bude v prodeji příští rok. Podle Ing. Tržilové vychází v registračních pokusech velmi dobře. Je odolný vůči poléhání, vzhledem k potenciálu vytvářet postranní výnosotvorné větve, není vhodné DK Excentric přehušťovat. Disponuje také standardními vlastnostmi hybridů Dekalb – odolnost vůči fomě, nepukavost šesulí a odolnost k TuYV. Výnikající podzimní vitalita rostlin, silná listová růžice i kořenový systém umožňují dobré přezimování a rychlý jarní start i při pozdějším výsevu způsobeným například nepříznivými povětrnostními podmínkami. DK Excentric patří do nejnovější generace hybridů s efektivním příjmem dusíku. ■

Ing. Markéta Tržilová prezentovala hybridy ozimé řepky, mezi nimi i DK Excited
Foto Barbora Venclová

inzerce

Pro spolehlivou ochranu osiva

Jedním z nejdůležitějších činitelů ovlivňující celkový průběh vegetace a výslednou sklizeň je kvalitní a zdravé osivo. Řadu chorob je možné eliminovat již v počátečních stadiích, a to kvalitním namořením osiva. Z chorob, kterým je tímto způsobem možné předcházet, jsou například problematické sněti. Společnost INNVIGO přináší hned tři kvalitní mořidla, která je možné využít.

Jde o Fluarto, Triter a Flutrix.

Fluarto 050 FS (fludioxonyl 50 g/l)

Tento fungicid s kontaktním a reziduálním účinkem je určen pro moření osiva pšenice ozimé, tritikale a žita ozimého proti houbovým chorobám. Úinná látka fludioxonyl působí jako širokospektrální kontaktní fungicid s reziduálním účinkem. Je přijímána semeny a následně rozváděna do mladých rostlin. Inhibiči biochemických procesů dochází k ovlivnění osmotické rovnováhy v rostlinných buňkách. To naruší celkový růstový cyklus konidii, mycelií hub a plísní. Podobnost účinku s některými přírodními antimykotiky není úplně náhodná. Pyrolinitrin produkují například některé půdní bakterie z rodu *Pseudomonas*. Výsledná for-

mulace přípravku tedy vznikla laboratorní syntézou této látky. Tím dala vzniknout fludioxonylu z chemické skupiny fenylpyrrolů, kdy inspirací samotného účinku je příroda a její geniální procesy.

Triter 050 FS (tritikonazol 50 g/l)

Druhým jednosložkovým mořidlem je přípravek Triter 050 FS. Je ve formě kapalného koncentrátu se systemickým účinkem pro moření osiva ozimých a jarních obilnin proti široké škále houbových chorob. Možné použití u pšenice ozimé, tritikale ozimého, jarní pšenice, jarního ječmene i žita. Přípravek Triter 050 FS obsahuje účinnou látku tritikonazol, což je triazolová sloučenina ze skupiny inhibitorů biosyntézy sterolů. Obě jmenovaná jednosložková mořidla lze

s výhodou kombinovat a rozšířit tak účinnost na choroby.

Flutrix 050 FS (fludioxonyl 25 g/l, tritikonazol 25 g/l)

Jde o fungicid ve formě kapalného koncentrátu s kontaktním i systemickým účinkem k moření osiva jarních i ozimých obilnin proti širokému spektru houbových chorob. Registrován je proti sněti mazlavé pšeničné, fuzariózám, plísní sněžné, hnědé skvrnitosti ječmene, pruhovitosti ječmene, sněti prашné ječné a sněti ječné tvrdé. Z ozimů lze mořidlo použít na pšenici, tritikale, žito či ječmen, z jarních je registrován u pšenice, ječmene a ovsu. Přípravek Flutrix 050 FS je kombinací účinných látek fludioxonyl a tritikonazol. Fludioxonyl působí jako spektrální kontaktní fungicid s reziduálním účinkem, což skvěle doplňuje sys-

temický účinek tritikonazolu ze skupiny inhibitorů biosyntézy sterolů, které se běžně vyskytují v buňkách hub (mykosteroly).

Závěr

Moření osiva je jedním z nejdůležitějších a nejspolehlivějších

Proti sněti mazlavé je registrován přípravek Flutrix 050 FS
Foto archiv

zásahů, kterým lze předcházet celé škále zásadních chorob. INNVIGO nabízí tři mořidla s účinnými látkami fludioxonyl, tritikonazol a jejich kombinací. U jednosložkových mořidel je dávkování 1 l/t osiva, u kombinovaného přípravku 2 l/t osiva. Při společném nákupu přípravků Fluarto 1 l a Triter 0,5 l je navíc poskytnuta sleva 5 %. Díky kapalné formulaci (suspenní koncentrát) lze hovořit o výborných ulpivacích schopnostech a také oteřuvzdornosti při následné manipulaci s osivem. Aplikaci tak nedochází ke snižování sypkosti osiva, které se tak lépe plní do obalů a má vynikající vysévatelnost.

Ing. Jaromír Šuk
INNVIGO Agrar CZ s. r. o.